

PODSJETNIK
Saveznog ureda za pravosuđe (Bundesamt für Justiz)
kao njemačkog Središnjeg tijela
po Haškoj Konvenciji o građanskopravnim vidovima
međunarodne otmice djece
– Upute za podnošenje zahtjeva iz inozemstva –

Podsjetnik služi cilju davanja kratkog pregleda o postupcima u Njemačkoj po Haškoj Konvenciji o građanskopravnim vidovima međunarodne otmice djece iz 1980. godine (Konvencija) a posebice o ovlastima i zahtjevima Saveznog ureda za pravosuđe (Bundesamt für Justiz - BfJ) kao njemačkog Središnjeg tijela. Ovim se treba olakšati i ubrzati podnošenje zahtjeva, te spriječiti nepotrena zatezanja u postupku. Zadržava se pravo na daljnje upute u pojedinačnom slučaju.

Opsežna obavještenja o međunarodnim sukobima iz oblasti roditeljskog starateljstva stoje na raspolaganju na slijedećim web stranicama Saveznog ureda za pravosuđe (Bundesamt für Justiz) na internetu:

na njemačkom jeziku:

www.bundesjustizamt.de/sorgerecht

na engleskom jeziku:

www.bundesjustizamt.de/custody-conflicts

1. Koje su zadaće i ovlasti Saveznog ureda za pravosuđe (Bundesamt für Justiz)?

Savezni ured za pravosuđe (Bundesamt für Justiz), kao središno tijelo po Haškoj Konvenciji o građanskopravnim vidovima međunarodne otmice djece, pruža potporu kod međunarodnog povratka protupravno odvedene ili zadržane djece kao i međunarodne provedbe ostvarivanja prava na osobni

odnos s djecom. U toj funkciji pruža osobi s pravom obavljanja starateljstva koja je ostala, a koja ima svoje prebivalište u nekoj drugoj državi ugovornici pomoć kod ostvarivanja njenih prava u Njemačkoj, koja joj pripadaju po Haškoj Konvenciji o građanskopravnim vidovima međunarodne otmice djece. Pri tome, Savezni ured za pravosuđe (Bundesamt für Justiz) ima ovlast da u ime stranke koja je podnijela zahtjev pokrene sudske postupke po odredbama iz Haške Konvencije o građanskopravnim vidovima međunarodne otmice djece. To obuhvata i ulaganje žalbe kao pravnog lijeka (rok za ulaganje žalbe: dva tjedna), ali suprotno tome ne i vanredne pravne lijekove. Savezni ured za pravosuđe (Bundesamt für Justiz) nema ovlast da pruža obuhvatna odvetnička savjetovanja, a posebice ne po pitanjima izvan odredaba Haške Konvencije o građanskopravnim vidovima međunarodne otmice djece, primjerice po pitanjima koja se postavljaju u svezi prava na starateljstvo.

2. Zašto je bitno da se u slučajevima protupravnog odvođenja djece djeluje što je to hitnije moguće?

Cilj Haške Konvencije o građanskopravnim vidovima međunarodne otmice djece je da se, što je to prije moguće, dijete vrati nazad u državu njegova dosadašnja prebivališta. Sukladno tome, provedba postupaka u državama ugovornicama mora se odvijati s potrebnom žurnošću. Podnošenje zahtjeva mora

također uslijediti vremenski blisko. Ako zahtjev za povratak djeteta pristigne u sud tek nakon istjeka vremenskog roka od godinu dana, računato od protupravnog odvođenja ili zadržavanja djeteta, izgled na uspješni povratak je ograničen. Sud nadležan po Haškoj Konvenciji o građanskopravnim vidovima međunarodne otmice djece može tada odbiti provedbu postupak vraćanja, ako osoba koja je izvršila odvođenje / zadržavanje dokaže da se dijete naviklo na novu okoliš. Za održavanje jednogodišnjeg roka po odredbama iz članka 12 Haške Konvencije o građanskopravnim vidovima međunarodne otmice djece je, po dosadašnjim uobičajenim sudskim odlukama, potrebno podnijeti zahtjev nadležnom sudu (ne Saveznom uredu za pravosuđe - Bundesamt für Justiz - kao središnjeg tijela). Pokretanje i provedba postupka bez odlaganja služi izbjegavanju opasnosti da se dijete navikne na novu okoliš.

3. Što se mora poštivati kod podnošenja zahtjeva?

U slučaju nepoštivanja zahtjeva navedenih u ovom podsjetniku, Savezni ured za pravosuđe (Bundesamt für Justiz) zadržava si pravo da odustane od podnošenja vlastitih sudskih zahtjeva, uključujući i ulaganje pravnih lijekova. Podnositelji zahtjeva su slobodni da u svako doba sami podnesu sudu zahtjeve po odredbama Haške Konvencije o građanskopravnim vidovima međunarodne otmice djece (članak 29 Haške Konvencije o građanskopravnim vidovima međunarodne otmice djece).

Vidi daljnja obavještenja na gore navedenoj web stranici Saveznog ureda za pravosuđe (Bundesamt für Justiz) na internetu.

4. Koja se dokumenta moraju priložiti za podnošenje zahtjeva?

Kod zahtjeva Saveznom uredu za pravosuđe (Bundesamt für Justiz) po odredbama iz Haške Konvencije o građanskopravnim vidovima međunarodne otmice djece moraju se pribaviti slijedeća dokumenta. Sva navedena dokumenta se moraju priložiti načelno u prijevodu na njemačkom jeziku.

Načelno su dovoljnije i preslike. Po potrebi, originali se mogu naknadno dostaviti. Formalnosti, u vidu kao što je to apostile, nisu potrebne.

Zahtjevi u cilju povratka:

- Ispunjeni obrasci za zahtjev po Haškoj Konvenciji o građanskopravnim vidovima međunarodne otmice djece (prijevodi stoje na raspolaganju pod adresom: www.bundesjustizamt.de)
- Za dijete, dokaz o identitetu (npr.: Izvadak iz matične knjige rođenih ili izvadci iz registara, fotografije)
- Dokaz o pravu na starateljstvo od strane osobe koja podnosi zahtjev (npr.: izvadak iz zakona, izvadak iz matične knjige vjenčanih / presuda o razvodu braka, sudske odluke, izvadci iz registara)
- Dokaz o prebivalištu djeteta (npr.: Uvjerenje o prijavi prebivališta, uvjerenje o pohađanju škole / dječijeg vrtića)
- Dokaz o protupravnosti (npr.: preslika dogovora / odobrenja za odlazak iz zemlje i dokaz o opozivu, odnosno vremenskom ograničenju).

Zahtjevi u cilju ostvarivanja osobnih odnosa:

- Ispunjeni obrasci za zahtjev po Haškoj Konvenciji o građanskopravnim vidovima međunarodne otmice djece (prijevodi stoje na raspolaganju pod adresom: www.bundesjustizamt.de)
- Za dijete, dokaz o identitetu (npr.: Izvadak iz matične knjige rođenih ili izvadci iz registara)
- Punomoćje po odredbama iz članka 28 Haške Konvencije o građanskopravnim vidovima međunarodne otmice djece (stoji na raspolaganju pod adresom: www.bundesjustizamt.de)
- Određeni konkretni predlozi o praktičnoj provedbi ostvarivanja osobnih odnosa (trajanje i mjesto ostvarivanja osobnih odnosa, snošenje troškova).

5. Da li nastaju troškovi za provedbu postupka?

Djelovanje od strane Saveznog ureda za pravosuđe (Bundesamt für Justiz) kao središnjeg tijela je besplatno. Za sudske postupke po odredbama iz Haške Konvencije o građanskopravnim vidovima međunarodne otmice djece nastaju troškovi (članak 26 u svezi s odredbama iz članka 42 Haške Konvencije o građanskopravnim vidovima međunarodne otmice djece). To vrijedi ne samo za sudske troškove već i za odvjetničke troškove.

6. Kako se osigurava zastupanje od strane odvjetnika i kako Savezni ured za pravosuđe (Bundesamt für Justiz) može u tome pružiti potporu?

Odvjetničko zastupanje u postupku po Haškoj Konvenciji o građanskopravnim vidovima međunarodne otmice djece u Njemačkoj nije propisano, ali se izričito preporučuje. Doista, Savezni ured za pravosuđe (Bundesamt für Justiz) može pokrenuti sudski postupak, ali na sudskim ročištima ne može osobno biti nazočan na licu mjesta. Savezni ured za pravosuđe (Bundesamt für Justiz) pruža potporu stranci koja podnosi zahtjev u cilju postizanja odvjetničkog zastupanja, ukoliko stranka sama ne da nekom odvjetniku odgovarajući nalog putem opunomoćenja. U tome postoje dve mogućnosti: dodjeljivanje odvjetnika putem opunomoćenja u okviru besplatne pravne pomoći ili davanje naloga nekom odvjetniku od strane Saveznog ureda za pravosuđe (Bundesamt für Justiz) na račun stranke koja podnosi zahtjev.

7. Pod kojim se uvjetima može odobriti besplatna pravna pomoć za postupak?

Sud nadležan po Haškoj Konvenciji o građanskopravnim vidovima međunarodne otmice djece odlučuje o odobravanju besplatne pravne pomoći za postupak nakon preispitivanja potrebitosti i izgleda na uspjeh u postupku. Besplatna pravna pomoć za postupak obuhvata nadoknadu za vlastite troškove i izdatke, posebice troškove za vlastitog, dodjeljenog odvjetnika kao i potrebne putne troškove posebice za sudjelovanje na ročištu. Obuhvataju se također i sudski

troškovi (takse i izdatci, na primjer za vještaka / troškovi za prijevode). Suprotno k tome, nisu u tome obuhvaćeni troškovi nastali na strani protivnika zahtjeva, posebice ne za odvjetnika protivničke strane. Sukladno tome, i pored odobrene besplatne pravne pomoći moguće je da stranka koja podnosi zahtjev mora, u slučaju da izgubi parnicu, nadoknaditi troškove nastale na strani protivnika zahtjeva.

Slijedeća dokumenta trebaju biti priložena, po mogućnosti već izravno kod podnošenja zahtjeva, u suprotnom neposredno nakon što je to zatraženo, a dostavljaju se na njemačkom jeziku, odnosno s prijevodom na njemačkom jeziku. Na zahtjev suda dostavljaju se, po potrebi, i daljnji dokazi i iznose stavovi. Nadležan sud može zatražiti od stranke da umjesto zakletve da izjavu pod moralnom i materijalnom odgovornošću.

- Potpisani original izjave o osobnim gospodarskim okolnostima (prijevodi i pomoć pri ispunjavanju obrasca stoje na raspolaganju pod adresom: www.bundesjustizamt.de)
- Dokazi o prihodima i izdatcima (npr.: Poreska rješenja, Ugovori o najmu prostorija / stana, izvadci s bankarskih računa, potvrde o plaći; pomoć pri ispunjavanju obrasca stoji na raspolaganju pod adresom: www.bundesjustizamt.de).

Odobrena besplatna pravna pomoć vrijedi samo za odgovarajući sudski stupanj. Sukladno tome, kod ulaganja pravnog lijeka mora se ponovo podnijeti zahtjev za odobravanje besplatne pravne pomoći. Eventualno je tada potrebno i ažuriranje dokumentacije. Pored toga, odobrena besplatna pravna pomoć podliježe preispitivanju i nakon izdatog odobrenja, te se može i naknadno ukinuti, posebice u slučaju izmjena finansijskih okolnosti i nedostatka sudjelovanja.

8. Koji su uvjeti za davanje naloga nekom odvjetniku putem opunomoćenja?

Ukoliko nisu ispunjeni uvjeti za odobravanje besplatne pravne pomoći ili ako se takva ne želi, Savezni ured za pravosuđe (Bundesamt für Justiz) daje nalog putem

opunomoćenja odvjetniku koji je u Njemačkoj registrovan da u ime stranke koja podnosi zahtjev djeluje u sudskom postupku po Haškoj Konvenciji o građanskopravnim vidovima međunarodne otmice djece. U svezi s time potrebna je prije podnošenja zahtjeva sudu uplata akontacije izravno kada je to zatraženo.

U prvostupnom postupku vrši se doznaka akontacije u visini od 2.000 EURA, u drugostupnom postupku akontacija u visini od 700 EURA. Kako roka za ulaganje pravnog lijeka u postupku povratka iznosi samo 2 tjedna, nalog za uplatu akontacije za drugostupni postupak mora uslijediti vremenski blisko s donešenom odlukom da se ulaže pravni lijek. Nepotrebna akontacija se vraća nazad neposredno nakon okončanja postupka.

Brojevi računa Saveznog ureda za pravosuđe (Bundesamt für Justiz) kod banke s blagajničkom individualnom oznakom biti će u pojedinačnom slučaju priopćeni odmah nakon prispjeća zahtjeva kod Saveznog ureda za pravosuđe (Bundesamt für Justiz). Kod uplate se posebice moraju navesti podatci o individualnom broju spisa ili blagajničke oznake. Ako izostane podatak o broju spisa ili blagajničke oznake, tada postoji mogućnost da se uplata ne može uvrstiti, što može dovesti do zastoja.

Kontakt:

**Bundesamt für Justiz
Referat II 3
Zentrale Behörde
für internationale Sorgerechtskonflikte
Adenauerallee 99 – 103
53113 Bonn**

**Telefon: +49 228 410-5212
Faks: +49 228 410-5401**

E-pošta: int.sorgerecht@bfj.bund.de